

ЛИСТ ПАМ'ЯТІ

1 листопада 2021 року виповнюється 95 років від дня народження Георгія Васильовича Дзіся (1926–2003) – відомого державного і громадського діяча, вченого-економіста, ініціатора створення багатьох успішних інститутів ринкової економіки та громадянського суспільства.

Георгій Васильович Дзісь народився в Києві, в інтелігентній сім'ї нащадків древнього козацького роду. Його дитинство і юність пройшли у Ніжині під піклуванням бабусі. Батька, агронома за професією, репресували у 1937 р., мати усе життя працювала хіміком.

У квітні 1945 р., після закінчення Ніжинського технікуму механізації сільського господарства, Георгія Васильовича призначають головним механіком Олевської МТС на Житомирщині. Згодом було навчання у Київському технологічному інституті легкої промисловості, після закінчення якого у 1950 р. Дзісь Г.В. залишився в інституті на викладацькій роботі, проте ненадовго. Керівництвом колишнього СРСР було прийняте рішення про направлення на село 10 тис. фахівців для допомоги у повоєнному відновленні сільського господарства. І одним з таких «десятитисячників» став Г.В. Дзісь.

Десять років (1953–1963) Георгій Васильович працював на Чернігівщині: спочатку на посаді головного інженера Борзнянської МТС, згодом – директором Олишівської МТС, потім – радянська та партійна робота: головою райвиконкому, першим секретарем Олишівського райкому партії, другим, а з часом першим секретарем Чернігівського міськкому партії. У 1963 р. його призначають заступником завідуючого відділом легкої та харчової промисловості колишнього ЦК Компартії України. З 1972 р. Г.В. Дзісь займає відповідальні державні посади: перший заступник міністра легкої промисловості, заступник голови Держплану УРСР, у 1986–1990 рр. – заступник Голови Ради Міністрів Української РСР. З іменем Г.В. Дзіся пов'язані значні досягнення в легкій промисловості – спорудження і введення в дію нових потужностей та успішно виконана комплексна програма модернізації провідних підприємств галузі.

Окремим, трагічним і водночас героїчним, рядком біографії Георгія Васильовича стала його самовіддана робота з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Після страшної події у квітні 1986 р. Г.В. Дзісь перебував безпосередньо у Чорнобильській зоні як заступник Голови Урядової комісії СРСР. Про гіркий досвід чорнобильських буднів та героїзм ліквідаторів можна прочитати в його яскравій книзі «В епіцентрі людської біди» (2003).

Виняткові лідерські якості, інтуїція та стратегічне мислення Георгія Васильовича стали запорукою багатьох успішних починань у розбудові ринкової економіки незалежної України. У 1990 р. він створив Спілку економістів України та був обраний її керівником. За його ініціативи та підтримки у 1991 році була створена перша в країні Українська фондова біржа, що поклала початок

формуванню організованого вітчизняного ринку цінних паперів. А у 1994 р. завдяки наполегливості Г.В. Дзіся було створено Асоціацію Товарної Нумерації України «ЄАН-Україна» (з грудня 2006 р. – «GS1 Україна»), що опікується адмініструванням системи стандартів штрихового кодування товарів і послуг. При цьому Г.В. Дзісь рішуче відхилив нав'язування Україні маркування товарів штриховими позначками іншої держави, і добився, щоб українські товари і послуги маркувалися штрих-кодами з національним префіксом «482», що став візитною карткою України. Всі ці організації нині продовжують плідно працювати на благо держави та суспільства.

Г.В. Дзісь, кандидат економічних наук (1990), опублікував понад 80 наукових праць, був автором декількох винаходів. Досліджував проблеми економіки легкої промисловості та ринкових трансформацій галузі, ініціював створення (серпень 2000 р.) Української асоціації підприємств легкої промисловості, обирався депутатом Верховної Ради УРСР 11-го скликання.

За плідну наукову діяльність Георгій Васильович був обраний дійсним членом Академії економічних наук України і Академії інженерних наук України, Міжнародної академії менеджменту. Йому присвоєне почесне звання «Заслужений економіст України». Самовіддана праця Дзіся Г.В., його служіння людям відзначені багатьма орденами, медалями, іншими державними нагородами.

Незважаючи на постійну зайнятість, Г.В. Дзісь був дуже активною і спортивною людиною: альпінізм, волейбол, шахи, теніс, гірські лижі. Гори були життям Георгія Васильовича, його філософією. Протягом 40 років він організовував експедиції у Гімалаї, на Тянь-Шань, Памір, Кавказ. Навіть на сьомому десятку він очолив альпіністську збірну України в Гімалаях.

Шлях шаблями влади, високі державні посади не перетворили Георгія Васильовича на бездушного кар'єриста. У своїй роботі, незважаючи на жорсткі бюрократичні правила вищих ешелонів влади, він ніколи не зраджував своєму життєвому кредо – «чесність, порядність, людяність». Дзісь Г.В завжди відчував пульс часу та орієнтувався на майбутнє, вирішуючи проблеми сьогодення.

Георгій Васильович Дзісь пішов з життя 27 липня 2003 р. (похований на Байковому кладовищі, ділянка № 52а). 26 липня 2004 р. в Києві, по вулиці Артема (тепер Січових Стрільців), 26, де в 1990–2003 роках працював Георгій Васильович, встановлено бронзову меморіальну дошку.

Пам'ять про Георгія Васильовича – світла і вдячна – буде завжди жити в серцях тих, хто працював і дружив з ним, шанував його, був причетним до його ініціатив та продовжує справу його життя.

Президія Спілки економістів України